

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 010 875/99-2401
Signatura: bb3cs104

Oblastní pracoviště č. 02 Střední Čechy
Okresní pracoviště Kladno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Základní škola Kladno - Moskevská 2929, 272 04 Kladno
IZO:	102 102 856
Ředitelka školy:	Mgr. Zuzana Malá
Zřizovatel:	Město Kladno, nám. Starosty Pavla 44, 272 00 Kladno
Školský úřad:	Víta Nejedlého 1575, 272 01 Kladno
Termín inspekce:	19. - 21. května 1999
Inspektoři:	Mgr. Marie Poesová, RNDr. Hana Žufanová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání na 1. stupni a v předmětech matematika a fyzika.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Zřizovací listina ze dne 1. 2. 1999 Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. 88/96-00 Výroční zpráva, řád školy, katalogové listy, třídní výkazy, rozvrh hodin, zápisy z pedagogických rad, fakultativní dokumentace učitelů, výběr žákovských prací, žákovské knížky, hospitační záznamy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Pro 296 žáků **1. stupně** je k dispozici dvanáct účelně zařízených učeben s novým nábytkem, jehož velikost koresponduje s věkem dětí. Ve většině tříd jsou koberce, dětské basketbalové koše a v šesti třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy jsou pianina. Kromě dobře vybavené tělocvičny a hřiště mohou učitelé při výuce využívat i prostory školní knihovny a počítačovou učebnu. 1. stupeň má standardní vybavení didaktickými pomůckami a audiovizuální technikou.

Pro výuku **hudební výchovy** mají učitelé a žáci k dispozici 2 elektronická pianina Yamaha, orffovské instrumentáře, další hudební nástroje, přenosné magnetofony, CD přehrávače a kvalitní didaktické pomůcky. Na tabulích ve třídách je vyznačená notová osnova. Ve škole zatím není samostatná hudebna.

Vybavení školy didaktickými pomůckami pro výuku **fyziky a matematiky** je plně funkční, postupně se obnovuje a doplňuje včetně výukového software (pro M).

Ve škole je pracovna fyziky, která byla modernizována. Pro výuku matematiky slouží pracovna výtvarné výchovy a kmenové třídy, k dispozici je zpětný projektor, rýsovací potřeby a geometrické modely.

Žáci i učitelé mají dostatek učebnic v ucelených řadách vyhovující zvoleným vzdělávacím programům.

Materiálně technické podmínky pro výuku 1. stupně, matematiky a fyziky jsou nadprůměrné. Prostorové podmínky jsou průměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin je sestaven promyšleně a respektuje psychohygienické potřeby žáků i učitelů. Počty vyučovacích hodin v jednom sledu a délka přestávek odpovídají § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Přestávky tráví žáci převážně ve své třídě. Na chodbách, které přísluší 1. stupni, nejsou zatím vybudované relaxační a odpočinkové koutky. Na 2. stupni mají žáci o přestávkách k dispozici pingpongový stůl, který hojně využívají. Vedení školy řeší, jak časově realizovat pobyt v přilehlém venkovním areálu.

Učitelé mají k dispozici malou sborovnu s kuchyňským vybavením, minišatnou a dostatečný počet kabinetů se zázemím pro odpočinek.

Čistota, pořádek a estetický vzhled vstupní haly, chodeb a učeben jsou na nadprůměrné úrovni. Příkladné jsou třídy V.B a V.C. Tepelné podmínky a osvětlení učeben jsou vyhovující.

Škola dodržuje pitný režim pomocí automatu s vhodnými nápoji pro školní věk. Žáci si mohou nosit pití z domova nebo mají ve třídách na 1. stupni možnost udělat si šťávu. Pracovnice školní jídelny připravují pro děti o velké přestávce svačiny a pití.

Psychohygienické podmínky jsou na nadprůměrné úrovni.

3 Hodnocení personálních podmínek

	odborná a pedagogická způsobilost	pedagogická způsobilost	odborná způsobilost	bez odborné a pedagogické způsobilosti	celkem
1.stupeň	10	0	0	2	12
matematika	5	0	0	0	5
fyzika	1	0	0	0	1

Výuka v matematice a fyzice je vedena pedagogy se 100% odbornou a pedagogickou způsobilostí. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů 1. stupně je 83%. Pedagogický sbor je stabilizován, jeho průměrný věk ve sledovaných předmětech a na 1. stupni je 45,5 let.

Personální podmínky 1. stupně, matematiky a fyziky jsou na nadprůměrné úrovni.

4 Plnění učebních osnov

Vzdělávací programy školy:

Název programu	č. j.	ročníky/třídy
Obecná škola	12035/97-20	I.A-V.A, IV.C, V.C
Obecná škola (rozšířené vyučování hudební výchovy)	12035/97-20	I.B-V.B
Základní škola	16847/96-2	VI.A, část VII.A
Základní škola (rozšířené vyučování tělesné výchovy)	29738/96-22-50	část VII.A
Základní škola (rozšířené vyučování hudební výchovy)	21969/96-22	VI.B, VII.B
Upravené učební dokumenty	18 730/91-20	VIII.A, 9. roč.
Upravené učební dokumenty (rozšířené vyučování tělesné výchovy)	18 730/91-20	VIII.B

Na základě kontroly tematických plánů a zápisů v třídních knihách lze konstatovat, že výuka na 1. stupni, v předmětech matematika a fyzika probíhá v souladu s osnovami vzdělávacích programů. Ve třídě VIII. B došlo k úpravě osnov z důvodů dlouhodobé nemoci vyučující.

Učitelé mají zpracovány tematické plány, které jsou funkční a vycházejí z osnov jednotlivých vzdělávacích programů.

Žáci 1. stupně si mohou volit ze 4 skupin nepovinného předmětu sborový zpěv a v rámci mimoškolní činnosti navštěvují zdravotnický kroužek a kroužek anglického jazyka.

Pro nadané žáky a pro ty, kteří mají blízko k matematice a jí podobným disciplinám, škola nabízí v osmém a devátém ročníku volitelné předměty: rýsování, informatiku a nepovinné předměty: cvičení z matematiky a informatiku.

Velmi dobře je postaráno o 28 žáků se specifickými poruchami učení. Podle věku jsou rozděleni do 4 skupin, kde s nimi vyučující odborně pracují 2 hodiny týdně.

Učební osnovy 1. stupně a sledovaných předmětů 2. stupně jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

1. stupeň

V koncepci školy zpracované paní ředitelkou patří mezi nejdůležitější cíl: „Ve vyučování se zaměřovat na rozvoj tvořivého myšlení žáků, účinnou motivaci a vzbuzování zájmu o školní práci.“ Výuku ve sledovaných hodinách ČŠI mimo jiné nahlížela i z hlediska tohoto koncepčního záměru.

Nejzdařilejší a téměř výjimečná výuka na 1. stupni probíhá v předmětu hudební výchova. Vedle poctivého naplňování výše popsáno se vyučování vyznačuje snahou o změnu v atmosféře vyučování, v kladení důrazu na dětskou zkušenost, v odlišném, na partnerství založeném způsobu práce, který umožňuje žákům vytvářet postoje a vztahy mezi sebou. Děti jsou kultivované, s velmi dobrými dovednostmi a znalostmi, vyučující poukazují na mezipředmětové souvislosti. Výuka má promyšlenou a logickou strukturu, rovnovážně jsou střídány činnosti pěvecké a poslechové, dechová a artikulační cvičení, výklad učiva a jeho opakování.

Spíše nadprůměrné vyučování se vyznačuje pozitivními vztahy mezi učitelkami a žáky. Převládá frontální způsob výuky, ale formy práce se promyšleně střídají, učitelky zařazují

hudební a pohybové chvílky, rytmizaci, jednou se objevila činnost vycházející z principů dramatické výchovy. Žáci mají dobré znalosti, většinou dokáží aplikovat probrané učivo.

V klasicky vedené výuce byli žáci méně aktivní, převažovala aktivita a verbalismus učitelek na úkor rozvoje komunikačních schopností žáků, někteří se nudili. Chybělo využití moderních metod výuky (týmová práce, skupinová práce, práce s informacemi, práce s chybou, větší názornost apod.) a motivací, které by více žáky aktivizovaly, prohlubovaly vzájemnou komunikaci a vytvářely pocit větší zainteresovanosti na výuce. Efektivita hodin byla průměrná. Názorné pomůcky byly využívány sporadicky, audiovizuální technika nebyla použita vůbec.

Namátkovou kontrolou sešitů a notýsků ČŠI zjistila, že v první třídě je přísná (demotivující) klasifikace. Kontrolou diktátů bylo zjištěno, že na žáky s dyslexií není vždy brán zřetel, neboť někteří píší diktáty ve stejném rozsahu i klasifikaci jako ostatní žáci.

Koncepční záměr vedení školy se nedaří ve výuce 1. stupně ještě komplexně naplňovat. Její úroveň lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou až průměrnou. Výjimku tvoří vynikající výuka hudební výchovy.

Matematika

Výuka matematiky je promyšlená, vedená v mezipředmětových souvislostech s důrazem na aplikaci matematických znalostí a jejich využití v praxi, v geometrii na dodržování základních postupů a na vytvoření návyků při rýsování.

Základními prvky výuky jsou názornost, aktivní zapojení žáků do výuky, využití jejich starších znalostí a dostatečné procvičení nových poznatků. Žáci jsou vedeni k rozboru příkladů, odůvodnění postupu řešení. Při výuce se uplatňuje diferenciovaný přístup k žákům dle jejich schopností, týmová práce, matematické modelování, využívají se didaktické pomůcky a technika.

Rezervy pro zkvalitnění výuky jsou v sebehodnocení žáků, jejich aktivní účasti při hodnocení a vyžadování slovního doprovodu řešení příkladů u tabule.

Nadaní žáci jsou připravováni v rámci individuálních konzultací pro účast v matematických soutěžích. Se slabými žáky se pracuje ve dvou doučovacích skupinách.

Kontrolou písemných prací (čtvrtletní, tematické) byla zjištěna přiměřená náročnost, jejich obsahová stránka vychází z osnov. Hodnocení je přiměřené a jasné.

Výuka matematiky má spíše nadprůměrnou úroveň.

Fyzika

Výuka fyziky usiluje o získání zájmu žáků o tento obtížný předmět. Vyučování je připravené, převážně vedené frontálně řízeným rozhovorem, zdůrazňuje mezipředmětové souvislosti a praktické aplikace.

Těžiště výuky spočívá ve zvládnutí teorie a její aplikaci při řešení fyzikálních úloh s dodržáním standardního zápisu úlohy a postupu při řešení. Při procvičování u tabule žáci nedoprovázejí slovně řešení příkladů. Při výkladu nového učiva se žáci podílejí na výuce, využívají se jejich poznatky a zkušenosti. Při opakování staršího učiva nebo shrnutí nových poznatků aktivnější žáci spolupracují a na dotazy učitelky odpovídají pohotově a správně.

V hodinách se žáci učí vyhledávat a používat informace z matematicko - fyzikálních tabulek a odborné literatury. Nedocněno zůstává zařazení fyzikálního experimentu, jak k motivaci žáků, tak i jeho verifikační funkce.

Laboratorní práce žáků jsou zařazovány v závěru školního roku a nenavazují přímo na učivo, ke kterému se vztahují.

Výuka fyziky má průměrnou úroveň.

Celkové hodnocení sledované výuky:

	vynikající	nadprůměrné	spíše nadprůměrné	průměrné	spíše podprůměrné	podprůměrné	naprosto nevyhovující
1. stupeň-Hv	2	1					
1. stupeň			3	2		1	
matematika		1	4	1			
fyzika				2			

Výuka na prvním stupni a ve sledovaných předmětech druhého stupně má celkově spíše nadprůměrnou úroveň, s výjimkou vynikající úrovně výuky hudební výchovy na prvním stupni.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Na základě provedených hospitací lze konstatovat různou úroveň znalostí žáků, která souvisí se složením třídy, kvalitou rodičovské péče, socioekonomickými podmínkami rodin žáků a především stylem učitelovy práce. Při promyšlené struktuře hodin a vhodné motivaci pracovali žáci aktivně, projevovali odpovídající znalosti, které dokázali prakticky aplikovat a tvořivě přistupovali k zadaným problémům. Evaluační systém není zatím propracovaný, vedení školy zadává pouze výstupní prověrky z českého jazyka a matematiky v devátých třídách.

Škola usiluje o dobré mezilidské vztahy na všech úrovních, snaží se získávat pro spolupráci rodiče, dobré jsou kontakty se sociálním pracovníkem romského původu, který pomáhá rychle řešit případné vzniklé problémy s romskými žáky ve škole. Určitou rezervu má škola v pozitivní motivaci žáků. Kontrolou katalogových listů ČŠI zjistila převahu kázeňských opatření nad pochvalami.

Péče o děti se specifickými poruchami učení je kvalitně zajištěná. Pro integrované žáky jsou zpracované individuální plány, podle kterých se žáky pracují nejzkušenější učitelky ve čtyřech skupinách. Dle potřeby škola zřizuje doučovací skupiny pro žáky, kteří nezvládli učivo. Přesto ze zápisu z pedagogické rady vyplynulo, že na druhém stupni je velký počet žáků s dostatečným (55) a s nedostatečným prospěchem (22) - velmi často dějepis.

Na vynikající úrovni je žákovská reprezentace školy v olympiádách a soutěžích, v kterých se žáci umísťují na předních místech v oblastních, okresních, regionálních i národních kolech. V letošním školním roce se žáci zúčastnili asi 25 různých akcí. Vedle toho proběhla školní akademie k 45. výročí založení školy, děti uspořádaly sbírku a darovaly hračky romskému centru, škola pořádá sportovní turnaje a hudební sbory organizují výměnné akce s družebními městy.

Většina žáků devátého ročníku byla v letošním školním roce úspěšná v prvním kole přijímacího řízení na střední školy; zájem je rovnoměrný o gymnázia, střední odborné školy a SOU. Z pátého ročníku odchází do víceletého gymnázia čtyři žáci.

Příkladnou péči věnuje škola prostřednictvím žáků reprezentaci v olympiádách a soutěžích. Úroveň výsledků vzdělávání je i přes některé dílčí nedostatky spíše nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Podmínky a průběh vzdělávání na prvním stupni a v předmětech matematika a fyzika v 5. ZŠ Kladno lze celkově hodnotit jako nadprůměrné. Posouzením sledované oblasti činnosti školy a kontrolou předložené dokumentace byla vymezena

pozitiva:

- velmi dobré materiálně technické vybavení 1. stupně, a sledovaných předmětů
- výborné zabezpečení výuky hudební výchovy po stránce materiálně technické a personální ve třídách s rozšířeným vyučováním hudební výchovy
- široká nabídka vzdělávacích programů
- dobré zajištění psychohygienických podmínek
- nadstandardní zabezpečení pitného režimu
- čistota a estetický vzhled chodeb a učeben
- velmi dobré personální podmínky pro výuku 1. stupně, matematiky a fyziky
- přiměřené znalosti žáků ve většině sledovaných předmětů
- vysoká účast žáků v soutěžích a olympiádách
- kvalitní péče o děti se specifickými poruchami učení

negativa:

- rezervy v zavádění nových, efektivních vyučovacích metod
- nízký počet udělovaných pochval a jiných ocenění
- vyšší počet žáků s dostatečným a nedostatečným prospěchem

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Poesová v.r.

členka týmu Žufanová v.r.

V Praze dne 8. června 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 10. června 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Zuzana Malá v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum odeslání zprávy	Čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Kladno	23. června 1999	010 990/99-2401
Školský úřad: Kladno	23. června 1999	010 991/99-2401
Rada školy:	23. června 1999	010 992/99-2401

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
10. června 1999		bez připomínek